

Mokymo veiklos turinys

Modulis Nr. 1 - Darnus judumas mieste

1. Įvadas į temą

Terminas „tvarumas“, pirmą kartą pavartotas ataskaitose, apibrėžiamas kaip gamtos ir žmonijos darnaus santykio vystymo ir skatinimo strategija, glaudžiai susijusi su ekonominiu vystymu, socialine įtrauktimi, poveikiu aplinkai ir politika.⁵ Be to, darnus judumas mieste siejamas su transporto poveikio aplinkai mažinimo koncepcija. Kalbant konkrečiau, tai reiškia perėjimą prie transporto sistemų, kuriose pirmenybė teikiama energijos vartojimo efektyvumui, mažinamas išmetamų teršalų kiekis ir skatinamas atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas. Vienas svarbiausių aspektų - viešojo transporto skatinimas ir alternatyvių susisiekimo būdų, pavyzdžiui, ėjimo pėsčiomis ir važiavimo dviračiu, integravimas, nes tai ne tik mažina anglies dioksido išmetimą, bet ir prisideda prie geresnės oro kokybės. Darnus judumas mieste taip pat apima platų elektrinių transporto priemonių, kurios gerokai sumažina priklausomybę nuo iškastinio kuro ir sušvelnina su tradiciniais vidaus degimo varikliais susijusį poveikį aplinkai, diegimą.

Tačiau kodėl tai svarbu? Transportas labai prisideda prie dujų, kurios daro žalingą poveikį aplinkai ir didina klimato kaitos ir visuotinio atšilimo poveikį, išmetimo. Dėl sumažėjusios veiklos per COVID-19 pandemiją 2020 m. ES transporto sektoriuje išmetamų dujų kiekis gerokai sumažėjo, nors pagal 2021 m. išmetamų dujų kiekio skaičiavimus transporto sektoriuje numatomas 8,6 % padidėjimas, o 2022 m. - dar 2,7 %⁶. Transporto sektoriuje ŠESD daugiausia išmetama deginant iškastinį kurą lengvuosiuose automobiliuose, sunkvežimiuose, laivuose, traukiniuose ir lėktuvuose. Dėl šios

⁵ Ortúzar, J. D. D. (2019). Sustainable urban mobility: What can be done to achieve it?. *Journal of the Indian institute of science*, 99(4), 683-693.

⁶ <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-four-transport>

priežasties labai svarbu, kad visi būtume informuoti ir sužinotume apie savo elgesio ir požiūrio poveikį, kad galėtume keistis ir saugoti aplinką bei savo sveikatą. Šiuo modulių siekiama prisidėti prie besimokančiojo žinių ir asmeninio tobulėjimo analizuojant klimato kaitos ir darnaus judumo sąvokas bei su tuo susijusius Europos planus. Jame taip pat pateikiami pasiūlymai ir praktinės užduotys, padedančios geriau taikyti ir suprasti teoriją.

2. Mokymosi tikslai ir rezultatai

Šiame modulyje pateikiama visa reikalinga informacija apie darnaus judumo mieste koncepciją, kad, pirma, suprastumėte, kaip svarbu rinktis aplinkai draugiškesnį transportą ir, antra, kaip darnaus judumo mieste koncepcijos taikymas pagerins gyvenimo kokybę miestuose ir prisidės prie kovos su klimato kaita.

Modulio tikslai:

Modulio tikslai:

- Mokymosi apie aplinkos tvarumą skatinimas, suvokiant švietimo ir informuotumo vaidmenį skatinant darnaus judumo praktiką.
- Darnaus judumo mieste koncepcijos supratimas apibrėžiant sąvoką „tvarus judumas mieste“ ir paaiškinant jos svarbą.
- Informuotumo didinimas ir elgesio pokyčių, susijusių su judumu miestuose, skatinimas.
- Pagrindinių iššūkių nustatymas pripažįstant tradicinių miesto transporto sistemų naudojimo poveikį.

- Žinių, įgūdžių ir nuostatų, skatinančių mąstyti, planuoti ir elgtis empatiškai, atsakingai, rūpintis mūsų planeta ir visuomenės sveikata, ugdymas.
- Mokymasis ir prisitaikymas visą gyvenimą, nuolatinio informavimo apie naujas tendencijas ir naujoves skatinimas.

Modulio rezultatai:

Besimokantieji turės galimybę patobulinti praktinius ir teorinius įgūdžius, reikalingus taikant darnaus judumo mieste praktiką. Šis modulis prisidės prie jų asmeninio tobulėjimo skatinant:

- Žinių, susijusių su idėja ir poreikiu įgyvendinti darnaus judumo mieste viziją, įgijimą,
- supratimą apie darnaus judumo mieste planus (DJMP),
- didinti informuotumą mokantis ir suprantant klimato kaitos poveikį,
- kritinį mąstymą: besimokantieji analizuos ir vertins iššūkius ir galimybes, susijusias su judumu mieste įvairiomis aplinkybėmis,
- empatijos, atsakomybės ir rūpinimosi aplinka ugdymą,
- elgsenos pokyčius. Modulyje pateikiama keletas geriausios praktikos pavyzdžių, kaip patarti besimokantiems, kaip veikti ekologiškai.